

Brüsszel, 2025. november 19.
(OR. en)

15234/25

AUDIO 102
DISINFO 94
DIGIT 231
MI 891
FREMP 319
COMPET 1142
EDPS 9
DATAPROTECT 291
JAI 1652
SERVICES 77
POLGEN 192
INST 387

FELJEGYZÉS

Küldi:	az Állandó Képviselők Bizottsága
Címzett:	a Tanács
Tárgy:	Tervezet – A Tanács következtetései az európai demokráciapajzs részeként a megbízható hírekhez való hozzáférésről – Jóváhagyás

1. Az elnökség 2025. július 11-én benyújtotta az európai demokráciapajzs részeként a megbízható hírekhez való hozzáférésről szóló tanácsi következtetések első tervezetét.
2. Az audiovizuális és média-munkacsoport több ülésen is vizsgálta a szöveget, az elnökség pedig a következő ülésekre mindig benyújtotta a megfelelően módosított tervezeteket. A végső elnökségi kompromisszumos javaslat e feljegyzés mellékletében szerepel. Az egyik tagállam munkacsoporti szinten nem tudta támogatni ezt a szöveget.

3. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2025. november 14-én, a Tanács (Oktatás, Ifjúság, Kultúra és Sport) soron következő ülésének előkészítése keretében még nem tudta megerősíteni a fent említett tanácsi következtetések szövegére vonatkozó megállapodását. Egy delegáció nem tudta támogatni a szöveget. Az Állandó Képviselők Bizottsága úgy határozott, hogy jóváhagyás céljából benyújtja a következtetéstervezetet a Tanácsnak.
 4. A fentiekre figyelemmel felkérjük a Tanácsot (Oktatás, Ifjúság, Kultúra és Sport), hogy a 2025. november 28-i ülésén hagyja jóvá a tanácsi következtetéseknek az e feljegyzés mellékletében foglalt szövegét.
-

**Tervezet – A Tanács következtetései az európai demokráciapajzs részeként
a megbízható hírekhez való hozzáférésről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE ARRA, hogy:

1. a megbízható hírekhez való hozzáférés alapvető előfeltétele demokráciáink működésének. A szerkesztői felelősség mellett, szakmai és etikai újságírói normákkal összhangban működő hírmédia következképpen fontos demokratikus szerepet játszik az információs szféra védelmében, biztosítva a megbízható hírekhez való hozzáférést, valamint hozzájárulva az élénk és reziliens demokráciák fenntartásához,
2. a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének védelme a demokrácia és a jogállamiság pillérét jelenti, és szerves szerepet játszik a véleménynyilvánítás szabadsága és a tájékoztatáshoz való jog érvényesülésének az elősegítésében, valamint a nyílt demokratikus diskurzus előmozdításában,
3. a külföldi információmanipuláció és beavatkozás, valamint a dezinformáció széles körű, összetett és súlyos társadalmi kihívást¹ jelent, amelyet többek között a megbízható, plurális és hozzáférhető média fenntartható szférájának proaktív előmozdításával kell kezelni.
Ugyanakkor ezzel párhuzamosan a rossz szándék és a közvetlen felelősség nélkül terjesztett félretájékoztatás² is egyre nagyobb kihívást jelent a híragazat és az információs szféra számára, amelyet tovább súlyosbítanak az új – gyakran digitális – terjesztési és fogyasztási minták,

¹ Amint azt például az UNESCO égisze alatt a sajtószabadság 2025. évi világnapján folytatott közelmúltbeli megbeszélések résztvevői, valamint a világ előtt álló globális kockázatokról szóló 2025. évi jelentésében (20. kiadás) a Világgazdasági Fórum is elismerte.

² Lásd például az [ERGA 2020. évi jelentését](#): „*Notions of Disinformation and Related Concepts*” (Gondolatok a dezinformációról és a kapcsolódó fogalmakról), Audiovizuális Médiaszolgáltatásokat Szabályozó Hatóságok Európai Csoportja.

4. egyre nagyobb nyomás nehezedik a híragazatra és a tágabb értelemben vett információs szférára. Ez több, egymással gyakran összefonódó tényezőtől ered, amelyekkel foglalkozni kell a megbízható hírek előmozdítása érdekében; ilyenek például a következők:
- a) digitális kihívások – ahol az online platformok, a digitális kapuőrök – beleértve a keresőmotorokat is – és az algoritmusok által vezérelt tartalmak óriási hatást gyakorolnak a média jelenlegi üzleti modelljeire és a reklámbevételekre. Ugyanez vonatkozik a mesterséges intelligenciával (MI) kapcsolatos szolgáltatásokra is, amelyek új lehetőségeket kínálnak, de kihívást is jelentenek, mivel egyre több hírszerű tartalmat, valamint hírösszefoglalót és -áttekintést állítanak elő, ezt azonban egyértelmű szerkesztői felelősség nélkül teszik, esetlegesen szerzői jogi védelem alatt álló tartalmak alapján. Ez szükségessé teszi az innovációt és a piaci alkalmazkodást, valamint az egyenlőbb versenyfeltételek biztosítására irányuló erőfeszítéseket annak érdekében, hogy ne kerüljön veszélybe a megbízható információkhoz való hozzáférés és ne csökkenjen az újságírói tartalmakba vetett bizalom;
 - b) új szereplők, például online tartalomalkotók (más néven influenszerek) megjelenése a médiakörnyezetben, akik hírekkel kapcsolatos tartalmakat állítanak elő és terjesztenek. Egyes esetekben ezek a szereplők már médiaszolgáltatóknak minősülnek, azonban előfordulhat, hogy nem vonatkoznak rájuk következetesen ugyanazok a szabályok, mint a hagyományos médiára, annak ellenére, hogy gyakran ugyanolyan vagy szélesebb közönséget érnek el, és ugyanolyan vagy nagyobb hatással bírnak, különösen a fiatalabb közönség körében;
 - c) geopolitikai kihívások – ahol a rosszindulatú szereplők egyre nagyobb lehetőséget látnak arra, hogy a társadalmainkban gyengítsék és elhiteltelenítsék a demokratikus közbeszédet, a kritikus gondolkodást és a közös bizalom érzését,

5. a digitális kihívások hatása különösen jelentős a kis méretű, független – többek között kereskedelmi, helyi és regionális – hírmédia-szolgáltatók és hírmédia-szolgáltatások esetében, kiváltképp a kisebb közösségekben és az olyan nyelveken, amelyeket kevesebben beszélnek,
6. földrajzi hírsivatagok jöhetnek létre abban az esetben, ha a helyben előállított hírtartalmakhoz való hozzáférés korlátozott vagy egyáltalán nem lehetséges, míg a demográfiai, társadalmi és generációs különbségek hatással lehetnek arra, hogy a különböző csoportok hogyan férnek hozzá a megbízható hírforrásokhoz, és hogyan használják azokat. Ugyanakkor más tényezők – mint például a részvételen alapuló algoritmusok, a külföldi információmanipulációs és beavatkozási kampányok, valamint a mesterségesen előállított vagy ellenőrizetlen tartalmak terjedése által vezérelt, egyre fokozódó polarizáció – is hozzájárulnak a médiafogyasztás és az újságírói tartalmakba vetett bizalom tekintetében tapasztalható szakadékhöz,

MEGÁLLAPÍTJA, HOGY:

7. az Európai Unió az elmúlt években több lépést is tett a jelenlegi médiaszolgáltatások szabályozási keretének fejlesztése érdekében, hogy az jobban tükrözze a jelenlegi kihívásokat, és hogy a digitális környezetre figyelemmel releváns eszközök álljanak rendelkezésre. Ez magában foglalja különösen a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendeletet³ és az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló felülvizsgált irányelvet⁴. Ideértendő továbbá a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet⁵, a digitális piacokról szóló jogszabály⁶, a digitális egységes piacon a szerzői jogokról szóló irányelv⁷ és a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet⁸, mint a tágabb értelemben vett digitális szféra szabályozásának fontos eszközei. Ennek nagyon jelentős következményei vannak a médiaágazatra és az információs ökoszisztémára nézve. Ezenfelül a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel szembeni védelemről szóló irányelv⁹ is hozzájárul az újságírók és a médiaorgánumok visszaélészerű perekkel szembeni védelméhez. Az olyan társszabályozási eszközök, mint a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletnek a dezinformációra és az online gyűlöletbeszéd felszámolására vonatkozó magatartási kódexei, szintén fontos szerepet tölthetnek be abban, hogy a platformokat felelősségre vonják a szisztematikus kockázatok kialakulásához hozzájáruló, félrevezető és káros tartalmak terjesztéséért, például a választásokkal összefüggésben. Az ilyen eszközöket azonban a gyakorlati hatékonyságuk biztosítása céljából rendszeresen értékelni kell;

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1083 rendelete (2024. április 11.) a belső piaci médiaszolgáltatások közös keretének létrehozásáról és a 2010/13/EU irányelv módosításáról (a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet) (HL L, 2024/1083, 2024.4.17.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018. november 14.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról (HL L 303., 2018.11.28., 69. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet) (HL L 277., 2022.10.27., 1. o.).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1925 rendelete (2022. szeptember 14.) a digitális ágazat vonatkozásában a versengő és tisztességes piacokról, valamint az (EU) 2019/1937 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (HL L 265., 2022.10.12., 1. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelve (2019. április 17.) a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.).

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (HL L, 2024/1689, 2024.7.12.).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1069 irányelve (2024. április 11.) a közéletben részt vevő személyeknek a nyilvánvalóan megalapozatlan keresetekkel vagy visszaélészerű bírósági eljárásokkal szembeni védelméről (HL L, 2024/1069, 2024.4.16.), valamint az azt kísérő, a közéletben részt vevő újságíróknak és emberijog-védőknek a nyilvánvalóan megalapozatlan vagy visszaélészerű bírósági eljárásokkal szembeni védelméről szóló, 2022. április 27-i (EU) 2022/758 bizottsági ajánlás.

8. a szerkesztői felelősség fogalommeghatározását az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv vezette be az uniós jogba, a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet azonban megerősítette és kibővítette azt. A tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet felruhazza a médiaszolgáltatókat bizonyos kötelezettségekkel és jogokkal, beleértve különösen a 18. cikk szerinti új biztosítékokat, amelyek védik a szerkesztői tartalmat az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók általi, megfelelő indok nélküli korlátozással vagy felfüggesztéssel szemben;
9. a szerkesztői felelősség, a függetlenség és a tulajdonviszonyok átláthatósága, valamint a szakmai és etikai normák képezik a megbízható hírek meghatározó jellemzőit. Az e következtetésekben szereplő, megbízható hírekre való hivatkozás nem jelent semmilyen állam által előírt meghatározást vagy beavatkozást a hírmédia-szolgáltatók függetlenségébe. Ehelyett megbízható hír alatt a szerkesztői felelősséggel működő, elszámoltatható médiaszolgáltatók által az újságíráshoz kapcsolódó szakmai és etikai normákkal összhangban, a releváns jogszabályoknak megfelelően készített hírmédia-tartalmat kell érteni. Adott esetben ez magában foglalja a szerkesztési normákat szabályozó szilárd társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmusokat is, amelyeket számos tagállamban a kormányzati befolyástól kellő távolságot tartva dolgoztak ki a tömegtájékoztatás szabadságának és a szerkesztői függetlenségnek a hangsúlyozása érdekében;

10. meg kell védeni a közszolgálati média szerepét a megbízható hírtartalmakhoz való hozzáférés mindenki számára történő biztosításában, mind a hagyományos, mind pedig a digitális médiaplatformokon. A független és széles körű bizalmat élvező közszolgálati média civil biztosítékként és szociális pillérként szolgál, különösen válság és instabilitás idején;
11. a Tanács korábban – például az audiovizuális médiaszolgáltatásokra és a videómegosztóplatform-szolgáltatásokra vonatkozó jogi keret (az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) értékeléséről szóló következtetéseiben¹⁰, valamint a szabad és plurális médiarendszer megőrzéséről szóló következtetéseiben¹¹ – hangsúlyozta, hogy a demokratikus infrastruktúra részeként fenntartható médiaágazatra, koherens szabályozásra és megbízható információkhoz való hozzáférésre van szükség;
12. a közelmúltban az Európai Bizottság is tett fontos lépéseket, például a következők kapcsán: „Az európai média a digitális évtizedben: a helyreállítást és átalakulást támogató cselekvési terv”¹², az európai demokráciáról szóló cselekvési terv, valamint más releváns bizottsági kezdeményezések;

¹⁰ C/2025/2954.

¹¹ HL C 422., 2020.12.07., 8. o.

¹² COM (2020) 784 final.

ÜDVÖZLI:

13. az Európai Bizottságnak az európai demokráciapajzs létrehozására irányuló kezdeményezését, amelynek célja többek között a demokratikus életben való részvétel és szerepvállalás előmozdítása, és különösen egy olyan fenntartható, szabad, független és plurális médiaágazathoz való hozzájárulás, amely teljes mértékben tiszteletben tartja az alapvető jogokat és a demokratikus értékeket;
14. az Európai Bizottság 2024–2029-es időszakra vonatkozó prioritásaiban meghatározott kötelezettségvállalást, miszerint az EU építeni fog a megbízható, független, plurális és fenntartható médiaágazatra, továbbá biztosítja és meg is erősíti azt, valamint fokozni fogja a független újságírók Európai Unión belüli támogatásának és védelmét. Ezzel összefüggésben a Tanács nyugtázza továbbá a média rezilienciájára vonatkozó, a Bizottság elnöke által az Unió helyzetéről szóló beszédében bejelentett új programot, és üdvözli, hogy ez lehetőséget biztosít a független újságírás és a médiaműveltség támogatásának legjobb módjairól folytatandó párbeszédre;
15. a Médiaszolgáltatások Európai Testületének elindítását, amelynek a létrehozására a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet alapján került sor, és amely elődje, az Audiovizuális Médiaszolgáltatásokat Szabályozó Hatóságok Európai Csoportja (ERGA) helyébe lépett és mint jogutódja, folytatja a médiaágazat szabadságának és pluralitásának Unió-szerte való előmozdítására és fenntartására irányuló munkát;

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT ÉS AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY SAJÁT
HATÁSKÖRÜKÖN BELÜL:

16. vizsgálják meg, hogy – a média elszámoltathatóságának hasonló fogalmához kapcsolódóan – miként lehetne pontosítani az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvben és a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendeletben meghatározott szerkesztői felelősség alkalmazhatóságát és hatályát. A cél a megbízható hírinformációkhoz való hozzáférésnek és az újságírói normák betartásának a biztosítása, és adott esetben a szerkesztői felelősség alkalmazásának kiterjesztése a híreket vagy hírszerű tartalmakat terjesztő új szereplőkre – például az online tartalomalkotókra –, valamint e szereplők ösztönzése a szerkesztői felelősség megbízható gyakorlására. A szerkesztői felelősség alkalmazásának a digitális realitások jobb tükrözése céljából a releváns szereplőkre történő kiterjesztése és a körükben történő ösztönzése pozitív ösztönző struktúrákat biztosíthat a megbízható hírek előállításához és terjesztéséhez, anélkül, hogy ez veszélyeztetné a tömegtájékoztatás szabadságát és függetlenségét;
17. vizsgálják meg, hogy a jelenlegi elszámoltathatósági rendszerek elegendőek-e a hírtartalmakat gondozó új digitális szolgáltatásokhoz, beleértve az MI-rendszereket is, és hogy a kellő gondosságra vonatkozó jelenlegi kötelezettségek megfelelően kiterjednek-e a keresőmotorokra és az online platformokra. Előfordulhat, hogy az említett szolgáltatásokat nem használják közvetlenül a hír- és médiatartalmak előállításában, és nem is felelősek azért, és e tartalmakat gyakran felhasználók és algoritmusok generálják. Azonban továbbra is központi jelentőségű kapuőrök maradnak, és egyre fontosabb szerepet töltenek be a tartalmak terjesztésben és – egyes esetekben – előállításában. Ez hatással van a médiapluralizmusra, a véleményalkotás és a véleménynyilvánítás szabadságára, a független és megbízható hírekhez való hozzáférésre, a helyi hírsivatagok kialakulására, és végső soron a demokratikus folyamatokra;

18. mérlegeljék, hogy miként lehetne egyenlő versenyfeltételeket biztosítani az online platformok és a médiakörnyezet egyes szereplői számára a szerkesztői felelősség mellett működő hírmédia-szolgáltatások tekintetében, elősegítendő ezzel a fenntarthatóbb, függetlenebb, plurálisabb és szabadabb médiaágazatot. A versenyhátrányok elkerülése érdekében különös figyelmet kell fordítani a megbízható és a szerkesztői felelősséget felvállaló hírmédiával szembeni tisztességes szabályozási elbánás biztosítására. Az egyenlő versenyfeltételek megteremtése magában foglalhatja a jogszabályok egyszerűsítését az egyenlőtlen követelmények és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében, megőrizve ugyanakkor a következetes szabályozási előírásokat. Figyelmet kell azonban fordítani a szabályok és egyéb intézkedések következetességének és átláthatóságának biztosítására, valamint arra, hogy világosan meg legyen határozva a közöttük lévő kölcsönhatás, hogy hatékonyan és koherensen végrehajthatók és érvényesíthetők legyenek. E célkitűzéseknek továbbra is központi szerepet kell játszaniuk a releváns jogszabályi keret – például az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv – jövőbeli értékelési tekintetében;
19. a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet 21. cikkének rendelkezéseit figyelembe véve a továbbiakban is értékeljék a médiapluralizmusra és a médiaszolgáltatók szerkesztői függetlenségére gyakorolt hatásokat, amikor új jogalkotási, szabályozási vagy közigazgatási intézkedésekre tesznek javaslatot;
20. rendszeresen tekintsék át a fent említett jogi aktusok, azok végrehajtása, a cselekvési tervek, a tanácsi következtetések és az egyéb vonatkozó dokumentumok és szakpolitikai határozatok fejleményeit annak folyamatos értékelése céljából, hogy szükség van-e további intézkedésekre, egyszerűsítésre és koherenciára;
21. a piaci fejleményekkel, a digitális platformokkal és az MI-technológiákkal összefüggésben kövessék nyomon és értékeljék az újságírói tartalmakra – például a sajtókiadványokra – alkalmazandó hatályos szerzői jogi szabályokat. Ennek során figyelembe kell venni a jogosultak szempontjainak megfelelő beépítését, és azt meg lehetne vizsgálni a digitális egységes piacon a szerzői jogokról szóló irányelv közelgő értékelésének keretében;

22. javítsák a médiát támogató alapok elérhetőségét és hozzáférhetőségét mind uniós, mind tagállami szinten, és gondoskodjanak arról, hogy ezek a média függetlenségének veszélyeztetése nélkül hozzáférhetőek legyenek a híreket és újságírói tartalmakat szolgáltató – és különösen a helyi híreket közlő – megbízható, független és a szerkesztői felelősséget felvállaló szervezetek számára is. Ez magában foglalhatja az állami támogatási szabályok – adott esetben például az állami támogatásokra vonatkozó általános csoportmentességi rendelet – alkalmazásának a felülvizsgálatát is, összhangban a közelmúltbeli tanácsi következtetésekkel¹³;
23. ösztönözzék az Unió egészére kiterjedő olyan médiaprojektek – például határokon átnyúló médiaplatformok, valamint a független és a közszolgálati média közötti egyéb együttműködések – támogatásának különböző formáit, amelyek pontos és megbízható hírszolgáltatást nyújtanak, és bemutatják Európa gazdag és sokszínű kulturális és nyelvi örökségét. Az ilyen projektek hozzájárulást jelenthetnének egy európai közsféra létrejöttéhez az EU-n belül, világszerte elérhető megbízható európai hangokként működhetnének, és eszközként szolgálhatnának a dezinformáció és a félretájékoztatás elleni küzdelemben;
24. vizsgálják meg, hogyan lehet a lehető legjobb feltételeket biztosítani ahhoz, hogy a hírmédia szabad, független és plurális versenyi környezetben működhessen, és így a médiaszolgáltatók fenntartható üzleti modelleket alakíthassanak ki, vagy pedig elvégezhessek a szükséges változtatásokat. Ez különösen fontos azért, mert a technológiai nagyvállalatok platformjai egyre nagyobb részesedést szereznek a reklámbevételekből, és az MI-technológiák, illetve a mesterséges intelligencia által generált tartalmak veszélyeztethetik a meglévő üzleti modelleket, mivel anélkül hasznosítják az európai médiaszolgáltatók által előállított hírtartalmakat, hogy hozzájárulnának e tartalmak létrehozásához;
25. segítsék elő a megbízható hírszolgáltatók hirdetésvezérelt üzleti modelljeinek innovatív módokon való megerősítését, és vizsgálják meg, hogy ez milyen kölcsönhatásban van a szélesebb uniós jogi kerettel. Például azáltal, hogy megvizsgálják, hogyan járulhatnak hozzá és könnyíthetik meg a tömeg-tájékoztatás szabadságáról szóló rendelet, az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv, a digitális piacokról szóló jogszabály és a versenyszabályok azt, hogy az online hirdetési szolgáltatások egyrészt versenyképesek, másrészt az értéklánc valamennyi szereplője – többek között a szerkesztett média – számára hozzáférhetőek legyenek. E tekintetben továbbra is fontos a kapuőrök önpreferáló magatartásának kezelése, valamint annak vizsgálata, hogy szükség van-e olyan interoperabilitási követelményekre, amelyek az összes hirdetési szolgáltatásra alkalmazandók;

¹³ C/2025/2954.

26. térképezzék fel, hogy milyen módszerekkel lehet – a szerkesztői függetlenséget teljes mértékben tiszteletben tartva – támogatni és hangsúlyozni azokat a hirdetési gyakorlatokat, amelyek hozzájárulnak a híragaztatás gazdasági fenntarthatóságához. Ennek során úgy kell eljárni, hogy ne keletkezzenek terhek vagy közzétételi követelmények;
27. fokozottabban óvják és erősítsék meg a közszolgálati média függetlenségét és relevanciáját, mozdítsák elő az együttműködést és biztosítsák, hogy ezek a médiaorgánumok digitálisan is relevánsak tudjanak maradni és jelen lehessenek, mégpedig azáltal, hogy felismerik: fontos, hogy a közszolgálati média digitálisan és többféle közzétételi formátumban is tudjon publikálni, összhangban az európai állami támogatási és versenyjoggal. Szükség esetén mérjék fel, hogy a jelenlegi állami támogatási szabályok továbbra is alkalmasak-e arra, hogy lehetővé tegyék, hogy a mai közszolgálati média által közvetített digitális valóság, valamint a média digitális jelenléte és további relevanciája megfeleljen a demokratikus, társadalmi és kulturális igényeknek;
28. tegyék lehetővé és adott esetben mozdítsák elő az általános érdekű médiaszolgáltatások megfelelő előtérbe helyezését – amint azt például az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv 7a. cikke is előírja – többek között a megbízható hírekhez való hozzáférést és azok láthatóságát ellenőrző vagy kezelő online platformokon és digitális interfészekben. Az ilyen intézkedések hozzájárulhatnak a dezinformáció, valamint a külföldi információmanipuláció és beavatkozás elleni küzdelemhez, és segíthetnének annak biztosításában, hogy a felhasználók számára a szolgáltatásaik keretében könnyebb legyen sokszínű, jó minőségű és megbízható információkhoz – többek között helyi hírekhez – jutni;
29. gondosan vizsgálják meg, hogy napjaink egyre inkább digitalizálttá és határokon átnyúlóvá váló környezetében miként lehet hatékonyan végrehajtani az előtérbe helyezést célzó intézkedéseket, mégpedig anélkül, hogy ez veszélyeztetné a nemzeti hatásköröket vagy a média függetlenségét, és szükségtelen terheket róna a szolgáltatókra. Az egyik lehetséges megoldás az lenne, ha a tagállamok önkéntes alapon megbeszelnék egymással az arra vonatkozó bevált gyakorlatokat, hogy hogyan lehet az előtérbe helyezési intézkedéseket – a kapcsolódó műszaki előírásokat is ideértve – optimalizálni és hasonló módokon, könnyen bevezetni a különböző tagállamokban, potenciálisan hozzájárulva ezzel az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv folyamatban lévő értékeléséhez is;

30. a médiaágazattal együttműködésben támogassák az olyan eszközöket és erőfeszítéseket, amelyek segítségével az emberek, a hirdető, a szolgáltatók és az online platformok könnyen felismerhetik, hogy mely tartalmak származnak megbízható és a szerkesztői felelősséget felvállaló hírmédia-orgánumoktól. Ez történhet például a média- és digitális jártasságnak, az újságírói képzések elérhetőségének, valamint a pontos és megbízható információkban rejlő érték tudatosításának a fokozása révén. Az ilyen intézkedések hozzájárulhatnak a dezinformáció megelőzéséhez és leleplezéséhez, valamint a tényellenőrzéshez, de az egészséges információs ökoszisztéma biztosítása érdekében összhangban kell lenniük az újságíráshoz kapcsolódó szakmai és etikai normákkal, a szerkesztői felelősséggel és függetlenséggel, valamint a média tulajdonviszonyainak átláthatóságára vonatkozó kötelezettségekkel;
31. ösztönözzék a hírmédia-szolgáltatókat a szerzőre vonatkozó információk médiatartalmakhoz való egyértelmű hozzárendelésének az előmozdítására – ahogyan az például a szerzőt feltüntető újságírás gyakorlatában történik –, anélkül azonban, hogy veszélyeztetnék akár a média függetlenségét, akár az újságírók biztonságát. Ez eszközévé válhatna az átláthatóság, az elszámoltathatóság és az újságírás iránti közbizalom, valamint a szerzői jog-védelem megerősítésének, miközben támogathatná azt is, hogy a címkézés a mesterséges intelligencia által generált tartalmak felismerhetőségének az eszközévé szolgáljon;
32. továbbra is kövessék nyomon és vitassák meg azokat a 2020.¹⁴ és 2024. évi következtetésekben¹⁵ foglalt politikai kötelezettségvállalásokat, amelyekben a Tanács valamennyi korcsoportban és minden kiszolgáltató csoportban, de különösen a kiskorúak körében a félretájékoztatás és a dezinformáció elleni küzdelmet, valamint a reziliencia megerősítését célzó, médiatudatossággal kapcsolatos intézkedések előmozdítására szólított fel. Ez magában foglalhatja például olyan intézkedéseket, amelyek felhívják a nyilvánosság figyelmét az MI-szolgáltatások segítségével való hírtartalom-kereséshez fűződő kockázatokra, valamint annak fontosságára, hogy aki a közösségi médiában információkat oszt meg, az ellenőrizze azok hitelességét, különösen, ha jelentős közönséggel rendelkező felhasználó. Ezzel összefüggésben támogassák, végezzék el vagy bátorítsák azokat a kezdeményezéseket, amelyek a mesterséges intelligencia által generált és a mesterséges intelligencia által manipulált tartalmaknak a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban történő felderítésére és ilyen tartalomként való címkézésére irányulnak;

¹⁴ A Tanács következtetései a médiatudatosságról a folyamatosan változó világban (HL C 193., 2020.6.9., 23. o.).

¹⁵ A Tanács következtetései – Demokratikus reziliencia: a választási folyamatok védelme a külföldi beavatkozással szemben, 10119/24.

33. javítsák a külföldi információmanipulációs és beavatkozási, illetve dezinformációs folyamatokkal kapcsolatos ismereteket és tudatosságot, például multidiszciplináris kutatás, médiafogyasztási mintákra vonatkozó adatgyűjtés és egyéb figyelemfelkeltő tevékenységek révén. E célból alapul lehetne venni, illetve tovább lehetne fejleszteni az olyan meglévő struktúrákat, mint például a Digitális Média Európai Megfigyelőközpontja (EDMO) és a tényellenőrzők európai hálózata;
34. biztosítsák, hogy a médiapolitika részévé váljon a tágabb geopolitikai biztonsági és digitális politikák mérlegelésének annak érdekében, hogy megóvjuk demokráciáinkat, valamint tovább erősítsük a polgárok szerepvállalását és rezilienciáját, hiszen a megbízható hírekhez való hozzáférés demokráciáink működésének egyik alapvető előfeltétele. Ez például úgy valósítható meg, ha – a tömegtájékoztatás szabadságának és a szerkesztői függetlenségnek a teljes körű tiszteletben tartása mellett – figyelembe veszik a média szerepét és a médiát érintő következményeket a szélesebb körű szakpolitikai célkitűzések és stratégiák kialakítása során.
-